

Onderwerp:	Beeldkwaliteitsplan versus Duurzaamheid
Datum	4 september 2015
Partij:	GroenLinks
Bijlage:	46
Ingekomen brief griffie:	4 september 2015
Antwoord college:	20 oktober 2015

Aan het college van burgemeester en wethouders van Helmond,

In het ED van zaterdag 29 augustus jl. staat een positief artikel over de opleving van de bouw in Brandevoort. Nog dit jaar start hier een proefproject met 24 energie neutrale woningen. GroenLinks juicht dit initiatief van harte toe. Vanaf 2020 wordt energieneutraal bouwen de wettelijke norm. Volgens het beeldkwaliteitsplan voor Brandevoort is het installeren van zonnepanelen niet op elk dak toegestaan. Op dit aspect is er dus een spanningsveld met de landelijke wetgeving, die het installeren van panelen zonder vergunning toestaat, behalve bij rijksmonumenten (Brandevoort kent geen rijksmonumenten). GroenLinks is van mening dat altijd gewerkt moet worden aan passende oplossingen, ook qua beeld, maar dat uiteindelijk het beeldkwaliteitsplan ondergeschikt is aan de landelijke wetgeving. In het genoemde artikel wordt wethouder Stienen geciteerd: "Om te kunnen voldoen aan de zogenaamde Energie Prestatie Coëfficiënt (EPC-norm) van 0 kom je al snel uit op zonnepanelen en zonneboilers. We gaan kijken hoe dat toch kan passen binnen het beeldkwaliteitsplan." GroenLinks is het hiermee dus van harte eens.

Als het gaat om reductie van CO2 en om de hoeveelheid opgewekte duurzame energie loopt Nederland hopeloos achteraan. We halen bij lange na niet de taakstelling die nodig is om de opwarming van de aarde te helpen terugdringen, in het belang van onze kinderen en kleinkinderen. Elk duurzaam initiatief vanuit de bevolking/particulieren moeten we omarmen. Als gemeente moeten we initiatieven stimuleren en faciliteren. In dit verband is het lovenswaardig dat de gemeente Helmond het initiatief nam tot de Versnellingsagenda Duurzaamheid (Alle Lichten Op Groen). Voor GroenLinks is elke versnelling nog niet snel genoeg. Gelukkig neemt de maatschappelijke bewustwording van de noodzaak tot energie transitie toe. Zodoende zien we in alle wijken de hoeveelheid zonnepanelen fors toenemen, ook op daken waar dit niet past in het beeldkwaliteitsplan.

Dit brengt ons tot de volgende vragen aan het college:

1. Zonnepanelen (laten) installeren op je dak is wettelijk vrijgesteld van vergunning. Volgens GroenLinks is een gemeentelijk beeldkwaliteitsplan voor een wijk ondergeschikt aan deze landelijke wetgeving. Met andere woorden: bewoners in Brandevoort hebben het recht zonder vergunning zonnepanelen te (laten) installeren, ook al zou dit niet (goed) passen in het beeldkwaliteitsplan, omdat het dak aan de straatzijde het meeste zonne-energie geeft. Hoe gaat het college om met dit bestaande spanningsveld? Wat doet het college met de bestaande situaties in Brandevoort, waarbij in strijd met het beeldkwaliteitsplan zonnepanelen op daken zijn geïnstalleerd? Geeft zij opdracht tot handhaving, welke ervaring is er met handhaving? Of worden deze situaties stilzwijgend gedoogd?
2. De wet biedt mogelijkheden om zonneparken te realiseren op daartoe geschikte daken of percelen. Particulieren die binnen de zogenaamde postcoderoos van deze locatie wonen, kunnen participeren in een dergelijk project. De stroomopbrengst van de panelen in het zonnepark kan gesaldeerd worden met het verbruik op meter bij de energieleverancier. Zodoende profiteert de particulier van zonnestroom, zonder panelen te hoeven leggen op het eigen dak. Daarmee kan het spanningsveld met het beeldkwaliteitsplan worden omzeild. Wat is de mening van het college over een dergelijke benadering? Ziet het college mogelijkheden om mee te werken aan een of meerdere zonneparken in de postcoderoos Brandevoort? Is het college bereid grond ter beschikking te stellen voor een dergelijk

- zonnepark initiatief (grond die niet bebouwd wordt, bijvoorbeeld onder de hoogspanningsleidingen of langs de spoorlijn, of in gebied Gulbergen)?
3. Het College gaat bekijken hoe nieuwe energie neutrale huizen met zonnepanelen kunnen worden ingepast in het beeldkwaliteitsplan van de wijk. Hoe denkt het college dit te realiseren en op welke termijn? Wordt hiervoor het beeldkwaliteitsplan aangepast?
Zo ja, geldt dit dan ook voor woningen die (al dan niet tegenstrijdig met het huidige beeldkwaliteitsplan) al zonnepanelen op de daken hebben liggen?
 4. Vorig jaar werd bekend dat op een gemeentelijk perceel aan de Baarsstraat (Vissenwijk) het eerste project met 12 nieuwe energie neutrale koopwoningen wordt gerealiseerd door een projectontwikkelaar. Kunt u ons informeren over de stand van zaken van dit project?
 5. Om aan de duurzaamheidsnormen te voldoen die we onszelf hebben opgelegd (o.a. conform de versnellingsagenda duurzaamheid) en die van overheidswege nog zullen worden opgelegd (EPC-norm 0), ziet GroenLinks graag dat de bijbehorende welstandseisen en beeldkwaliteitseisen zo snel mogelijk hiermee in overstemming worden gebracht. Wij vragen het college om hiervoor een voorstel aan de raad te doen. Is het college daartoe bereid?

Namens de fractie van GroenLinks Helmond,
Antoinette Maas

Antwoord college van burgemeester en wethouders:

Naar aanleiding van uw bovengenoemde brief, delen wij u het volgende mede.

Zonnepanelen in de wijk Brandevoort.

Het plaatsen van zonnepanelen is in veel gevallen vergunningsvrij. Dat is -zoals u terecht stelt- in de landelijke wetgeving zo bepaald. Dit geldt ook voor wijken met een gedetailleerd beeldkwaliteitsplan zoals Brandevoort en Dierdonk. Ook daar mogen dus zonnepanelen geplaatst worden. Het welstandsbeleid is in deze stadsdelen vooral gericht op een goede inpassing van de zonnepanelen en zeker niet op het tegengaan ervan.

Overigens is het zo dat ook als zonnepanelen niet aan een beeldkwaliteitsplan voldoen, vergunningsvrije plaatsing mogelijk blijft.

Pas als een vergunningsvrij bouwwerk tot een excès heeft geleid, een resultaat dat in ernstige mate in strijd is met redelijke eisen van welstand, bestaat de mogelijkheid handhavend op te treden.

De plaatsing van zonnepanelen heeft echter tot op heden niet tot strijdige situaties geleid, en we verwachten ook niet dat dat in de toekomst snel zal gebeuren.

Handhaving is dan ook niet aan de orde.

Zonneparken in de postcoderoos Brandevoort.

Ook als college zien wij de realisatie van zonnepanelen als een interessante en kansrijke ontwikkeling op weg naar een klimaatneutrale stad. We staan welwillend tegenover marktinitiatieven op dit vlak; als marktpartijen zich bij ons melden om zonneparken te realiseren op geschikte daken of percelen, zullen wij deze positief benaderen.

U noemt als voorbeeld enkele locaties die geschikt zouden zijn (grond onder hoogspannings-leidingen, langs de spoorlijn en Gulbergen).

Of deze grond geschikt is, zal nader bekeken moeten worden, omdat deze grond ook een functie heeft voor de wijk bijv. een groenfunctie of een waterbergingsfunctie. Als wij grond of gebouwen ter beschikking stellen, dan gebeurt dat uiteraard tegen marktconforme voorwaarden ter voorkoming van staatssteun.

Energie neutrale woningen en beeldkwaliteitsplan

In de (nabije) toekomst zal de betekenis van zonnepanelen alleen maar toenemen. Bijvoorbeeld bij nieuwbouwwoningen waar aan de huidige EPC van 0,4 voldaan moet worden. Als zonnepanelen onmisbaar zijn, ook op het dak aan de voorzijde van de woning, dan moet daar in het ontwerp op ingespeeld (kunnen) worden. Zo is er bij het CPO-project in Stepekol in overleg met welstand voor gekozen om bij enkele woningen donkergrijze dakpannen toe te passen in plaats van oranje-rode, omdat zo een betere inpassing wordt bereikt.

Een ander voorbeeld is het proefproject van de 24 energie neutrale woningen op de locatie van de oude loods. Dankzij een uitgekiend prefabricagesysteem zullen deze woningen per saldo geen energie verbruiken. Ook hier is het uitgangspunt om een optimale balans te vinden tussen de beeldkwaliteit die in Brand gewenst wordt en de wens om energieneutraal te bouwen

Het beeldkwaliteitsplan is dan ook zeker niet in beton gegoten, maar biedt volop mogelijkheden om bij te dragen aan onze duurzaamheidsdoelstellingen. Na realisatie van de woningen wordt het eindresultaat geëvalueerd, en wordt bekeken of gewijzigde omstandigheden en inzichten een formele basis in het beeldkwaliteitsplan vragen en tot een aanpassing van de welstandsnota (moeten) leiden. Voorstellen hiervoor zullen aan de raad worden voorgelegd.

Energie neutrale woningen aan de Dolfijnlaan

Duurzaamheid en energieneutraliteit hebben de toekomst. In de komende jaren gaat steeds meer energiezuiniger gebouwd worden, tot (bijna)energie neutraal in 2020. Dat past perfect in de doelstelling van de Versnellingsagenda Duurzaamheid: Helmond klimaatneutraal in 2035!

Als gemeente Helmond hebben wij ons bovendien geschaard achter de Brabantse Stroomversnelling, die ervoor moet zorgen dat de Brabantse woningvoorraad in 2015 energieneutraal is. Energiezuinig bouwen biedt nu al een markt-voordeel ten opzichte van standaard nieuwbouw. Een ander voordeel is dat de woonlasten beter beheersbaar en betaalbaar blijven voor de koper/gebruiker.

Met dat als uitgangspunt zijn via een integraal proces van ontwerpen 12 energie nul- sociale koopwoningen aan de Heeklaan/Dolfijnlaan ontwikkeld.

Deze woningen zullen in 2016 worden opgeleverd; wij nodigen u als raad graag uit om t.z.t. bij de oplevering aanwezig te zijn.

Wij hopen u hiermede voldoende te hebben geantwoord.

Burgemeester en wethouders van Helmond

de burgemeester

mevr. P.J.M.G. Blanksma – van den Heuvel

de secretaris

mr. drs. A.P.M. ter Voert